

Oponentský posudek dizertační práce

autor:	MUDr. Jana Šatanková
pracoviště:	Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku FN Hradec Králové, Lékařská fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova v Praze
typ studia:	doktorské – studijní program Chirurgie
školitel:	prof. MUDr. Viktor Chrobok, CSc., Ph.D.
název disertace:	Využití optických endoskopických metod v diagnostice slizničních nádorů hlavy a krku
oponent:	doc. MUDr. Karol Zeleník, Ph.D. MBA, Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku FN a LF Ostravské univerzity, Ostrava

---

Předložená dizertační práce obsahuje 107 stran tištěného textu (48 stran tvoří teoretická část a 44 stran praktická část), text je doplněn 43 obrázky, které přehledně dokumentují studovanou problematiku a jsou názornou ukázkou praktického užití nových optických metod v diagnostice nádorů hlavy a krku. Práce má kromě toho 7 grafů a 22 tabulek, které přehledně prezentují dosažené výsledky. Citovaných je 127 aktuálních literárních odkazů. Dizertace je přehledně a logicky členěna, je psána srozumitelnou češtinou.

Téma dizertační práce je vysoce aktuální, diagnostika slizničních laryngeálních a hypofaryngeálních lézí se prudce rozvíjí a neustále zlepšuje. Pokročilé endoskopické metody zobrazení patologických lézí se neustále vyvíjí, zpřesňují, zdokonalují. Je potřeba nových dat, z kterých lze vycházet při diagnostice přednádorových i nádorových slizničních lézí v ORL oblastech a také při léčbě pacientů, a jejich informování a poučení. O aktuálnosti tématu svědčí vzestupný počet publikací na dané téma v posledních letech. V čase zvolení tématu doktorského studia bylo výsledků na dané téma velmi málo. Dělsí čas studia a sběru dat na jedné straně mírně snížil aktuálnost tématu (podobné práce na dané téma byly již publikované), na druhé straně přinesl obrovskou výhodu velkého souboru pacientů, který počtem pacientů většinu prací publikovaných na dané téma převyšuje dvojnásobně i trojnásobě. V tom je obrovská výhoda a dovolují si napsat i světová jedinečnost předkládané práce.

V teoretické části autorka srozumitelně a logicky shrnuje současný stav poznatků o zpracovaném tématu. Trochu mi chybí zdůraznění, že již zavedení samotné endoskopie s vysokým rozlišením (HD), i bez NBI, bylo výrazným posunem v časnější diagnostice nádorů hrtanu.

Cíle práce jsou jasně stanovené. Formulačně je úvod všech 3 cílů: „*Prokázat možnost využití videoendoskopie s úzkopáskovým zobrazením...*“ dle mého názoru trochu zbytečný. Cíle jsou pak vždy

stanoveny v druhé části formulovaných cílů – porovnání NBI s konvenčním světlem a histologickým vyšetřením v diagnostice slizničních lézí hrtanu a hypofaryngu u různých skupin.

Metodika, včetně statistického zpracování, je správně zvolena a slouží k dosažení cílů práce. Drobnou nepřesností je uvedení, že IV. stupeň klasifikace dle Ni byl původně středně až těžká dysplazie, ve skutečnosti to bylo lehká až středně těžká dysplazie. Autorka se vzhledem k tomu, že se v praxi snažíme zvýšit citlivost záchytu přednádorových lézí, rozhodla zařadit tuto hraniční změnu do „změn suspektních z malignity“, jak sama v metodice vysvětluje a to i vzhledem k tomu, že tyto změny jsou více perpendikulární než longitudinální.

Výsledky práce jsou z klinického pohledu velmi významné. Bylo zjištěno, že NBI je přesnější ve stanovení charakteru slizniční léze. Umožňuje prokázat další léze, větší rozsah léze a lépe koreluje s výsledkem histologického vyšetření v porovnání s vyšetřením v bílém světle. Lépe tedy umožňuje již předoperačně stanovit, jestli se jedná spíše o benigní, nebo o maligní lézi. Autorka to prokázala na největším souboru pacientů, jaký byl do této doby publikován. Dále stanovila přesnost NBI při vyšetření pacientů po primární radioterapii, taky na poměrně velkém souboru pacientů, který nebyl zatím publikován. Výsledky jsou tedy významné, důležité a bylo jich dosaženo správnou metodikou. Práce zcela jistě splnila stanoveny cíle.

K práci mám několik drobných připomínek:

- v práci se ojediněle objevuje ne zcela přesné označení a záměna pojmů jako prekanceróza/dysplázie/časná nádorová léze.
- drobným metodologickým/formulačním nedostatkem je, jak byly nastaveny některé vylučující kritéria, v podstatě chybí informace, kolik pacientů zařazených do sledování bylo ze sledování vyřazeno.
- občas se v práci objevují ve výsledcích informace, které spíše patří do metodiky, např. je definováno, co je to “klinicky skutečně negativní“, někdy jsou ve výsledcích informace, které spíše patří do diskuze – např. „zapříčiněno krátkou zkušeností“
- ve skupině III by byla vhodná informace o minimální době sledování
- citace 87 v úvodní části diskuze, která by měla odkazovat na publikovanou klasifikaci vaskulárních změn odkazuje na jinou klasifikaci - chordektomii

Celkové hodnocení

Téma dizertace je aktuální, metody zpracování odpovídají požadavkům kladeným na studenty doktorského studia. Celá dizertační práce je psána jasně, přehlednosti v množství dat napomáhá řada obrázků a tabulek. Klinický dopad výsledků je významný. Závěrečné doporučení používat rutinně NBI při vyšetření má v práci jasnou oporu. Předloženou dizertaci považuji za

kvalitní, splňující požadavky kladené na závěrečnou práci doktoranda, práce splnila sledované cíle.

Dotazy k dizertační práci:

- jak chápete pojem „časná nádorová léze“
- na co se v současnosti zaměřuje výzkum v oblasti zobrazení vaskulárních změn na sliznicích hrtanu a hypofaryngu?

Závěr a doporučení

Dizertační práce prokázala způsobilost uchazeče MUDr. Jany Šatankové k tvůrčí vědecké práci. Autorka prokázala, že ovládá vědecké pracovní postupy, má dostatečné teoretické vědomosti a její práce přinesla nové vědecké poznatky. Dizertační práce „*Využití optických endoskopických metod v diagnostice slizničních nádorů hlavy a krku*“ splňuje podmínky stanovené paragrafem 47 VŠ zákona 111/98 a **doporučuji ji proto k obhajobě a udělení akademického titulu doktor (Ph.D.).**

V Ostravě, dne 29.4.2021

doc. MUDr. Karol Zeleník, Ph.D. MBA